

استفتائات جدید (مهر ماه) - 1 / مهر / 1404

لغو سفر برای فرار از حق العمل (کمیسیون)

سؤال 1: بنده با یکی از سکوهایی اینترنتی قرارداد بسته ام که برای من مسافر پیدا کند سپس با مسافر تعیین شده، توافق می کنم که درخواست سفر خود را لغو کند تا حق کمیسیون آن را نپردازم؛ آیا ضامن هستم؟

جواب: بله، علاوه بر اینکه باید توبه کنید، مقدار حق العمل را نیز ضامن هستید.

ضمان سهل انگاری

سؤال 2: یکی از اعضای ساختمان هنگام خروج در آخر شب، فراموش می کند که درب را ببندد و بعد از آن، از پارکینگ سرقتی صورت می گیرد؛ آیا این شخص ضامن است؟

جواب: در فرض سؤال، صدق تسبیب و ضمان محرز نیست.

الکل خوراکی

سؤال 3: اگر الکل (که طبق نظر معظم له پاک است)، با آب رقیق شده و قابل شرب و مست کننده گردد؛ آیا به دلیل تبدیل شدن به مشروب مست کننده، نجس می شود یا همچنان پاک است؟

جواب: بنابر احتیاط نجس است.

مصرف باقی مانده نذرهای اربعین

سؤال 4: با توجه به خدمت در یکی از مواکب در ایام اربعین؛ آیا نگهداری وجوه مازاد بر مصرف آن سال امکان پذیر است یا باید به هر نحو ممکن مورد استفاده قرار گیرد؟

جواب: وجوه پرداختی توسط خیرین باید در اربعین همان سال مصرف گردد (البته به نحوی که اسراف محسوب نشود) و اگر چیزی باقی ماند در اربعین سال بعد هزینه شود.

سفرهای شغلی رایگان

سؤال 5: راننده کامیون که در سفرهای شغلی نمازش کامل است، اگر برای موبک اربعین به صورت رایگان به کربلا بار حمل کند، نمازش کامل است یا شکسته؟

جواب: نمازش کامل است، البته اگر از کربلا به شهر دیگری مثل نجف برای زیارت برود، در سفر شخصی - بدون قصد اقامت ده روز - نمازش شکسته است.

خمس مازاد اربعین

سؤال 6: برای سفر اربعین دینار خریدم که مقداری از آن اضافه آمده و میخواهم برای اربعین سال آینده از آن استفاده کنم؛ با توجه به اینکه زمان مصرف کمتر از یکسال دیگر است؛ آیا باید خمس آن را بپردازم؟

جواب: اگر دینار از درآمد کسب بین سال، تهیه شده، سر سال خمسی به قیمت روز بازار مشمول خمس می گردد.

اقتدا به امام جماعت ناشناس

سؤال 7: در اماکن عمومی و تجمعات همانند پیاده روی اربعین، راهپیمایی ها و در جاده ها گاهی یک روحانی که برای جمع ناشناس است، امام جماعت می شود که در آن شرایط برای شناختن عدالت او فرصت نیست؛ آیا همین که ظاهر الصلاح باشد برای خواندن نماز پشت سر او کفایت می کند؟

جواب: برای احراز عدالت، حسن ظاهر کافی است و نیز اگر با اقتدای عده ای به امام جماعت، اطمینان به آن حاصل شود کفایت می کند.

*حسن ظاهر یعنی رفتار و کردار آن شخص که مشاهده می شود، بر طبق میزان شرع است و گناهی از او دیده نشده است و تشخیص آن به

عهده مکلف است.

جبران تورم قرض

سؤال 8: اگر ضمن قرض، شرط نشود که قرض گیرنده، تورم را ضامن هست یا نه و قرض گیرنده در موعد مقرر قرض را ادا کند؛ آیا قرض دهنده می تواند تورم ایجاد شده را مطالبه کند؟

جواب: به طور کلی طلبکار می تواند مقدار کاهش ارزش پول (تورم) را مطالبه کند مگر در مواردی که شرط شده (هر چند به نحو ارتکازی) همان مبلغ پس داده شود مانند قرضی که مستأجر به صاحبخانه می دهد یا قرض الحسنه بانک ها.

* شرط ارتکازی به شرطی گویند که هنگام معامله در ذهن عرف به عنوان یک شرط لازم الاجرا، رسوخ و ثبوت یافته اما بدان تصریح نشده است.

اتصال به جماعت از طریق بانوان

سؤال 9: اگر در نماز جماعت، بانوان طوری قرار بگیرند که امکان اتصال برخی از مردان به صف جماعت مردان ممکن نباشد؛ آیا صحیح است این مردان از کنار یا پشت سر گروه بانوان اقتدا کنند و به واسطه آنان به جماعت متصل شوند؟

جواب: با دو شرط اتصال مردان به واسطه بانوان اشکال ندارد، نخست: اگر زن و مرد کنار یکدیگر باشند یا زن جلوتر باشد باید بین آنها (حتی اگر محرم باشند) حداقل یک وجب فاصله باشد. دوم: پرده و مانند آن بین بانوان و آقایان (قبل یا بعد از گروه بانوان) وجود نداشته باشد و گرنه بنابر احتیاط واجب جماعت آقایانی که از طریق بانوان اتصال دارند، صحیح نیست.